

Dokument nr. 8:3

(2003-2004)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Morten Lund, Ola D. Gløtvold og Magnhild Meltveit Kleppa

Forslag fra stortingsrepresentantene Morten Lund, Ola D. Gløtvold og Magnhild Meltveit Kleppa om å utrede og innføre et skattefradrag for aleneboende som ledd i en handlingsplan for å bedre kjøpekraft og levekår for denne gruppen

Til Stortinget

BAKGRUNN

Forslagsstillerne mener det er godt dokumentert - bl.a. i utjamningsmeldinga som ble lagt fram av sentrumsregjeringen - at gruppen enslige og aleneboende har hatt en dårligere økonomisk utvikling enn andre grupper i samfunnet. Det er også dokumentert at dette forhold - som av de enslige oppfattes som sterkt urettferdig - har blitt forsterket gjennom lang tid.

Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at unge enslige under 45 år er overrepresentert i gruppen permanent fattige. Denne gruppen har hatt den lågeste inntektsøkningen etter skatt de siste 15 år med bare 5 pst. Alle andre hadde en vekst på ca. 30 pst. på samme tid. Samtidig har de enslige størst gjeld i forhold til inntekt og langt oftere betalingsproblemer i sin hverdagsøkonomi enn andre grupper.

Aleneboende har merutgifter på en rekke områder som følge av at de bor alene sammenlignet med de husholdninger der det bor to eller flere. Dette er knyttet til husleie/boliglån, kommunale utgifter, strøm og oppvarming, telefon, aviser og fjernsyn, bilhold, husholdningsutstyr og møbler. Ifølge SSB bruker enslige 30 pst. av sitt forbruk på bolig, mens husholdninger med 4 personer bruker 21 pst.

Den dårligere økonomiske utviklingen for de ens-

lige som gruppe gjenspeiles også i deres boligsituasjon. I en tid der det er et uttalt politisk mål at flest mulig skal kunne eie sin egen bolig, har andelen som eier boligen selv økt sterkt for de fleste husholdningstyper. For befolkningen totalt var det i 1995 80 pst. av husholdningene som eide sin egen bolig, og blant familier med barn over 7 år så mye som 90 pst. Blant de aleneboende var det bare 60 pst. som eide sin bolig.

Det er i dag om lag 720 000 aleneboere i Norge. Ensliges Landsforbund som representerer denne store gruppen, har påpekt at de dokumenterte forhold om tap av kjøpekraft for enslige sammenlignet med alle andre husholdningstyper, ikke er hensyntatt ved de anledninger der Stortinget har behandlet utjevning av levekår. Foreningen påpeker samtidig at flere av partiene på Stortinget gjennom sine program har erkjent at det er behov for å finne fram til tiltak for å rette opp urettferdige skjevheter. Ensliges Landsforbund har senest i brev av 31. mai 2003 til de politiske partiene på Stortinget bedt om reaksjoner på sitt forslag om en skattereduksjon for aleneboende for å utjevne forskjellene mellom énpersonhusholdninger og husholdninger med to eller flere inntekter.

Forslagsstillerne mener et skattefradrag for aleneboende må være et hovedelement i en tiltaksplan for å bedre den økonomiske situasjonen for de av de aleneboende som har kommet særlig dårlig ut. Fordi også aleneboende er en stor og uensartet gruppe er det naturlig og nødvendig at omfanget og innretningen av en fradragsordning blir utredet av Regjeringen. Forslagsstillerne mener dette må gjøres i forbindelse med meldingen som skal legges fram som oppfølging av Skauge-utvalgets innstilling.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen, som del av skattereformen, utrede og foreslå et skattefradrag for alene-

boende for å bidra til en bedre utvikling i kjøpekraft og levkår for énpersonhusholdninger.

8. oktober 2003